

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЗА МАТЕРІАЛАМИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**25 ЖОВТНЯ 2024 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(25 жовтня 2024 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31 жовтня 2024 року)

Рецензенти:

Потапчук Т. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сараєва І. В. – доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Попова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-стажист кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 192 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У роботах розглянуто освітні технології підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі; використання освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; зарубіжний досвід створення і впровадження освітніх інновацій у систему дошкільної освіти.

Збірник адресовано науково-педагогічним та педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, молодим ученим, усім, хто цікавиться проблемами сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

12. Стрельніков В. Ю. І. Г. Брітченко. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.
13. Тверезовська Н. Т. Інтерактивні інноваційні технології у системі вищої освіти. URL: <https://core.ac.uk/download/47228206.pdf>
14. Шапар В. Сучасний тлумачний психологічний словник. Х.: Прапор, 2007. 640 с.
15. Штангей С. В., А. П. Больба. Комп'ютерно орієнтовані технології та засоби навчання в системі вищої освіти. *Науковий вісник УМО «Педагогіка»*. 2017. Вип. 3. С. 1-10.

Oleksii LYSTOPAD

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Head of the Department of Preschool Education
State institution "South Ukrainian National Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky" c. Odesa (Ukraine),
e-mail: lystopad.oa@pdpu.edu.ua

PROFESSIONALLY ORIENTED POTENTIAL OF THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF A PEDAGOGICAL UNIVERSITY

Relevance of the problem. The relevance of the problem of forming a professionally oriented educational environment of a pedagogical university lies in the need to ensure quality training of future teachers who are able to work effectively in the modern education system. The formation of a professionally oriented educational environment of a pedagogical university allows training specialists who meet the requirements of modern education, have a high level of professional competence and are capable of self-realisation in their professional activities.

Analysis of the latest research and publications. The formation of professionally oriented potential of the pedagogical university environment is an important issue that attracts the attention of researchers in the field of pedagogy (V.Andrushchenko, I.Bekh, A.Bogush, M.Vashulenko, R.Hurevych, V.Luhovyi,

N.Nychkalo, S.Nikolaenko, S.Sysoieva and others). In today's context of education reform and the introduction of new teaching technologies, this issue is of particular relevance [1]. Recent studies point to the importance of creating an educational environment that promotes the development of future teachers' professional competences. In particular, researchers point out that the educational environment should be comprehensive and include not only theoretical training, but also opportunities for practical application of knowledge [3]. Studies point to the need to create an inclusive, dynamic and technologically equipped educational environment that would help future teachers develop both professional skills and personal qualities.

The purpose of the article. The purpose of the article is to analyse the peculiarities of forming the professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university.

Summary of the main material. The educational environment of a pedagogical university is a set of conditions, resources, interactions and influences that contribute to the development of students, the formation of their professional competences and personal qualities. It includes material, social, cultural and intellectual components that ensure the process of education, upbringing and professional training of future teachers. The main components of the educational environment of a pedagogical university include: academic environment; material and technical environment; social environment; professional environment.

Academic environment: curricula – the basis of student training, which includes modern knowledge, pedagogical methods and approaches; teaching staff – professionals who not only impart knowledge but also form values and pedagogical guidelines; research activities – involvement of students in research, which promotes the development of critical thinking and creative approach to solving pedagogical problems.

Material and technical environment: classrooms and laboratories – places where the educational process takes place; information and communication technologies – access to modern digital resources, distance learning platforms,

interactive teaching methods; libraries and information centres – providing access to scientific sources, textbooks and research.

Social environment: interaction between students and teachers – creating an atmosphere of cooperation, mutual assistance and support; educational activities – participation in student organisations, cultural and social projects that promote the development of leadership, communication skills and civic awareness.

Professional environment: practical training – students undertake pedagogical practice in educational institutions where they can apply their knowledge in practice; links with employers – cooperation with educational institutions to ensure real practical training and employment of graduates.

Cultural environment: moral, ethical and value orientations – formation of pedagogical ideas such as respect for children, tolerance, responsibility and empathy; cultural and educational events – participation in conferences, seminars, trainings that broaden students' outlook and improve their professional training.

The educational environment of a pedagogical university is a multifaceted system aimed at training professionally competent, motivated and morally mature teachers who are ready for the challenges of modern education. The formation of a professionally oriented environment enables students to develop their professional competences through the integration of theoretical knowledge with practice, as well as through active cooperation with employers, internships and training. An important aspect is the introduction of innovative approaches to teaching and the use of digital technologies, which ensures the training of teachers capable of working in the face of rapid changes in the education sector.

The professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university is a set of resources, conditions and opportunities that contribute to the formation of students' necessary professional knowledge, skills and personal qualities that meet the requirements of the teaching profession. The professional-oriented potential of the educational environment of a pedagogical university reflects the ability of the educational environment to influence the professional development of future teachers, helping them to adapt to the challenges

of modern education, integrate theory and practice, and develop the necessary competencies for successful teaching. The professional-oriented potential of the educational environment of a pedagogical university is a key element in the training of future teachers, which ensures the comprehensive development of their professional skills, values and personal qualities necessary for a successful teaching career.

The main components of the professionally oriented educational environment of a pedagogical university are: educational component; practice-oriented component; professional socialisation; motivational component; digital and innovative component; cultural and educational component.

The educational component of the professionally oriented educational environment of a pedagogical university includes the compliance of curricula with modern requirements of pedagogical activity, coverage of theoretical and practical components of training, introduction of innovative pedagogical technologies, interactive teaching methods that contribute to the improvement of professional skills. The resource base of a pedagogical university is very important, including access to modern teaching materials, libraries, digital platforms that support professional development, the possibility of using interactive technologies and tools that contribute to the development of pedagogical skills (interactive whiteboards, video conferencing, virtual learning environments).

The practice-oriented component of the professionally oriented educational environment of a pedagogical university is provided through pedagogical practice, which creates conditions for applying theoretical knowledge in practice, allowing students to develop professional skills in real conditions; cooperation with educational institutions, which gives students the opportunity to immerse themselves in professional activities while studying; organisation of internships and practices in educational institutions, which allows future teachers to adapt to the realities of the profession.

Professional socialisation as a component of the professionally oriented educational environment of a pedagogical university includes the formation of

professional identity and responsibility for teaching, development of communication skills, cooperation and interaction with children, colleagues and parents, creation of an atmosphere of professional interaction between students and teachers, where experience is exchanged and knowledge is deepened.

The motivational component of the professionally oriented educational environment of a pedagogical university is ensured through the formation of positive motivation for pedagogical activity through the influence of the educational environment, curricula, as well as socially active and creative activities; education of professional values such as responsibility, empathy, tolerance, readiness for continuous professional self-development.

The digital and innovative component of the professionally oriented educational environment of a pedagogical university includes: the use of information and communication technologies to develop digital competencies required by a modern teacher; integration of innovative educational approaches and methods to prepare teachers ready to work in the context of changing educational standards and technologies.

The cultural and educational component of the professionally oriented educational environment of a pedagogical university includes: focus on the formation of moral and ethical qualities and professional ethics, which is an integral part of the profession of a teacher; involvement of students in educational, scientific and cultural activities that contribute to the broadening of the worldview and the formation of a fully developed personality.

The development of students' pedagogical competences, such as methodological literacy, pedagogical management, use of technologies in the educational process, development of effective communication skills, conflict resolution, adaptation to various educational contexts should be a part of the professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university.

Conclusions. The professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university is a set of opportunities, conditions and

resources of the educational environment that contribute to the formation and development of professional competences, skills and personal qualities of future teachers. The professional-oriented potential of the educational environment of a pedagogical university determines how effectively the educational environment contributes to the preparation of students to perform their professional functions in educational institutions. The professionally oriented potential of the educational environment reflects the ability of the university to create conditions that allow students not only to acquire knowledge, but also to develop skills and personal qualities necessary for successful pedagogical activity.

References

1. Anishchuk A. M. (2020) *Upravlins'ka diyal'nist' v systemi doshkil'noyi osvity: navchal'nyy posibnyk dlya mahistriv spetsial'nosti 012 Doshkil'na osvita* [Management activity in the system of preschool education: study guide for masters of specialty 012 Preschool education]. Nizhin: NSU named after M. Gogol, 319 p. [in Ukrainian].

2. Bohush A. (2010) *Doshkillya v suchasnomu pedahohichnomu prostori. Visn. In-tu rozvytku dytyny* [Preschool in the modern pedagogical space. Visn. Institute of Child Development]. Ser.: Philosophy. Pedagogy. Psychology: coll. of science pr. / Nats. ped. University named after M. P. Drahomanova, Institute of Child Development. Kyiv. Vol. 11. P. 48–53. [in Ukrainian].

3. Bratko M. V. (2017) *Upravlinnya profesiynoyu pidhotovkoyu fakhivtsiv v osvitn'omu seredovyschi universytet-s'koho koledzhu: teoriya i praktyka* [Management of professional training of specialists in the educational environment of a university college: theory and practice]. Monograph. Kamianets-Podilskyi: Axioma. 424 p. [in Ukrainian].

4. Hontarova N. B. (2010) *Osvitnye seredovyshe yak faktor rozvytku osobystosti dytyny* [Educational environment as a factor in the development of a child's personality]. Monograph. National Acad. ped. of Sciences of Ukraine, Institute of Problems education. Dnipro: Dnipro-VAL. 622 p. [in Ukrainian].

5. *Ekolohizatsiya osvith'oho prostoru suchasnoyi zahal'noosvitn'oyi shkoly : monohrafiya* (2016) [Greening of the educational space of a modern comprehensive school:] / N. Pustovit, O. Kolon'kova, O. Prutsakova, H. Tarasyuk, YU. Solobay. Monograph. Kharkiv: «Drukarnya Madryd». 154 p. [in Ukrainian].

Вікторія МОРГУН,
магістрантка 2 курсу, спеціальності
012 Дошкільна освіта
Університету Ушинського
e-mail: morhun.vm@pdpu.edu.ua

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Актуальність проблеми. В умовах реформування системи дошкільної освіти в Україні, виникає потреба змін в організації методичної роботи, перегляду основоположних підходів, концепцій, завдань, функцій і форм її здійснення. Дошкільна освіта в останні роки набула особливого значення з боку держави, Свіченням цього є підвищена увага учених до особистості дитини, удосконалення законодавчих документів у галузі дошкільної освіти України, зокрема Закон України «Про дошкільну освіту» нова редакція (2024 р.), Базовий компонент дошкільної освіти (2021р.) та ін.

Актуальність теми зумовлена тим, що діяльність закладу дошкільної освіти не можлива без високоорганізованої методичної роботи яку здійснює вихователь-методист. Правильний підхід до вибору змісту, форм, методів здійснення методичної роботи в закладі дошкільної освіти, їх доречне поєднання дозволить ліквідувати наявні прогалини в організації роботи з вихователями, сприятиме досягненню професійного успіху.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі організації методичної роботи в закладах освіти різного рівня присвячено дослідження Г. Беленької, К. Білої, А. Богущ, О. Долинної, І. Княжевої, К. Крутій, Р. Найди, Н. Омеляненко, Т. Шинкар, Л. Швайки, О. Янко та ін. У працях учених

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Babchuk O.

Organization of the communicative process in an institution of pre-school education3

Березовська Л.І.

Цифрова компетентність як складник професійної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 8

Богущ А.

Технологічний підхід у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти.. 14

Гуданич Н.

Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій 20

Діхтяренко С.

Конструювання як інноваційно-креативна технологія у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи 25

Lystopad O.

Professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university 31

Моргун В.

Організаційні засади методичної роботи в закладі дошкільної освіти 37

Найда Р.

Дуальна форма освіти як нововведення у професійній підготовці майбутніх вихователів у ЗВО 42

Фроленкова Н., Л. Тімченко.

Професійна самореалізація майбутніх фахівців дошкільної освіти як психолого-педагогічна проблема..... 47

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ (ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Аржанухіна С., О. Перцова., Ю. Богославська.

Використання методів арт-терапії у формуванні міжособистісних відносин дошкільників та молодших школярів 52

Борова В.

Використання моделювання в педагогічному коригуванні звукової культури мовлення дітей старшого дошкільного віку 56

Vertel A.

Helmut figdor's psychoanalytic pedagogy: in-depth psychological aspects of the work of a psychoanalytic-oriented teacher at an institution of pre-school educational 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти, аспірантів, молодих учених**

25 жовтня 2024 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк.11,16

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,

Тел. (050) 433-67-93

email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

№4191 від 12.11.2011р.

